

## ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ความต้องการ	ความคาดหวัง	ความผูกพัน	ความพึงพอใจ	ความไม่พึงพอใจ	ข้อเสนอแนะ
<p><b>1. กระทรวงสาธารณสุข</b>  <b>1.1 ภายในกรมอนามัย</b>  <b>หน่วยงานส่วนกลาง</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- กองอนามัยวัยทำงาน</li> <li>- สำนักโภชนาการ</li> <li>- กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ</li> <li>- สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์</li> <li>- สำนักส่งเสริมสุขภาพ</li> <li>- สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม</li> <li>- สำนักสุขภาพโภชนาการและน้ำ</li> <li>- กองแผนงาน</li> <li>- กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ</li> </ul> <p><b>หน่วยงานส่วนภูมิภาค</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ศูนย์อนามัย 1-12/สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง</li> </ul> <p><b>1.2 ภายในกระทรวงสาธารณสุข</b>  <b>ระดับส่วนกลาง ได้แก่</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- สถาบันทันตกรรม กรมการแพทย์</li> <li>- กรมสุขภาพจิต</li> <li>- กรมควบคุมโรค</li> </ul>	<p>1. แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลรายพฤติกรรม</p> <p>2. แนวทางการดำเนินงานสร้างสิ่งแวดล้อมในหน่วยบริการ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและสื่อสารประชาสัมพันธ์Application ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก รวมถึงสนับสนุนสื่อความรู้ทั้งในรูปแบบ Online/Offline</p>	<p>1. ระบบวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปที่สามารถวิเคราะห์ในระดับพื้นที่ได้ทันที เพื่อติดตามการดำเนินงาน</p> <p>2. มีทิศทางนโยบายที่ชัดเจน มีแนวทางการนำองค์ความรู้ใหม่ประยุกต์เข้ากับระบบการส่งเสริมสุขภาพอย่างเหมาะสม และมีการจัดบริการทันตกรรมที่ครอบคลุมทุกกลุ่มผ่านการบูรณาการร่วมกัน</p> <p>ของภาคีเครือข่ายระหว่างส่วนกลาง จังหวัด ชุมชน เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสนับสนุน</p>	<p>1. การดำเนินงานเก็บข้อมูล และขยายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเดียวกัน</p>	<p>1. ผลการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จจากการให้ความร่วมมือในการทำงานรวมถึงได้รับข้อมูลสนับสนุนในการวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพของประชาชน</p> <p>2. การประสานงานการให้ข้อมูล การประชาสัมพันธ์ โครงการฯ และแนวทาง/กิจกรรมการดำเนินงาน ชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้</p>	<p>1. การนำข้อมูลออกจากระบบมียาก เนื่องจากต้องมีการแปลงไฟล์ข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์</p> <p>2. มีการดำเนินงานด้านสุขภาพช่องปากแบบองค์รวม และเป็นระบบ ให้มีความสำคัญกับตัวชี้วัดน้อยลง</p>	<p>1. มีช่องทาง Youtube ของสำนักทันตสาธารณสุขที่จัดทำหมวดหมู่การสื่อสาร เช่น การดำเนินงานสร้างเสริมทันตสุขภาพที่เป็นแบบอย่างความรู้ด้านอาหารการดูแลทันตสุขภาพในแต่ละกลุ่ม</p>

<p>- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ระดับภูมิภาค ได้แก่ - สสจ./สสอ./รพ.สต</p>		<p>การดำเนินงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม</p>				
<p><b>2. ภายนอกกระทรวงสาธารณสุข:</b> - สำนักงานประกันสังคม - สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย - กระทรวงยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ - สสส - NGOs ต่างๆ - Youtuber - Social media influencer and blocker</p>	<p>1. วิเคราะห์ความรู้พฤติกรรม ความตระหนัก ระดับพื้นที่ พร้อมแนวทางการแก้ไข 2. สื่อสารเพื่อกระตุ้นและให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้Application ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก รวมถึงสนับสนุนสื่อทั้งในรูปแบบOnline/Offline และชุดอุปกรณ์การทำความสะอาดช่องปาก 3. จัดระบบบริการทางทันตกรรมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดีในกลุ่มเด็กปฐมวัย โดยทันตบุคลากร</p>	<p>1. การจัดบริการทางทันตกรรมที่ครอบคลุม มีเทคโนโลยีสนับสนุนในการทำงานที่เหมาะสม ทันสมัย และงานทันตสาธารณสุขถูกรวมเป็นหนึ่งเดียว เพื่อให้การขับเคลื่อนงานมีความเชื่อมโยงและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน</p>	<p>1. การดำเนินงานเก็บข้อมูล และขยายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเดียวกัน 2. เข้าวร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 3. การขยายพื้นที่เข้าร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>1. ผลการทำงานที่บรรลุผลสำเร็จจากการให้ความร่วมมือในการทำงาน รวมถึงได้รับข้อมูลสนับสนุนในการแก้ไขและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำงานในพื้นที่ชุมชน 2. การประสานงาน การให้ข้อมูล การประชาสัมพันธ์โครงการฯ และแนวทาง/กิจกรรม การดำเนินงานชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้</p>	<p>1. ข้อคำถามบางข้อเข้าใจยาก ไม่กระชับ ทำให้ผู้รับผิดชอบในพื้นที่เกิดความสับสน 2. ควรกำหนดตัวชี้วัดให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความชัดเจน และสามารถทำได้จริง ควรกำหนดตัวชี้วัดก่อนสิ้นปีงบประมาณ เนื่องจากพื้นที่ต้องจัดทำแผนงานในระดับจังหวัด 3. ควรมีสื่อและงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน</p>	<p>1. เน้นการทำงานด้านส่งเสริมป้องกัน หาพื้นที่ต้นแบบเป็น best practices เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานในพื้นที่อื่นๆ และสนับสนุนอุปกรณ์การดูแลสุขภาพช่องปากเพื่อแจกจ่ายในพื้นที่ชุมชน และประชาชนที่ด้อยโอกาส</p>

## สรุปผลประเมินการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

### วัตถุประสงค์:

เพื่อประเมินผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของสำนักทันตสาธารณสุขเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานในระยะต่อไป

### ผู้ตอบแบบสอบถาม:

บุคลากรผู้รับผิดชอบงานทันตสาธารณสุข งานส่งเสริมสุขภาพ และผู้เกี่ยวข้องจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ และสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ และสำนักทันตสาธารณสุข จำนวน ๗๐๐ คน ที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ กรมอนามัย และผ่านระบบประชุมทางไกล

วิธีการรวบรวมข้อมูล : Google form

ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล : วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗

สรุปผล ได้ดังนี้

### ๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๖๕ คน ผลการตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข จำนวน ๗๑ คน (ร้อยละ ๔๓.๐) รองลงมา คือ ทันตแพทย์ จำนวน ๓๕ คน (ร้อยละ ๒๑.๒) นักวิชาการทันตสาธารณสุขและนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน ๒๗ คน (ร้อยละ ๑๖.๔) เท่ากัน และตำแหน่งอื่น ๆ ร้อยละ ๓.๐ ตามลำดับ โดยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๓๐ คน (ร้อยละ ๗๘.๘) รองลงมา คือ กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๓๓ คน (ร้อยละ ๒๐.๐) และอื่น ๆ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๑.๒) ตามลำดับ และโดยในหน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม ร้อยละ ๘๓.๘ รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดง จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวน	ร้อยละ
<b>๑) ตำแหน่ง</b>		
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	๗๑	๔๓.๐
ทันตแพทย์	๓๕	๒๑.๒
นักวิชาการทันตสาธารณสุข	๒๗	๑๖.๔
นักวิชาการสาธารณสุข	๒๗	๑๖.๔
อื่น ๆ	๕	๓.๐
<b>๒) สถานที่ปฏิบัติงาน</b>		
<b>สังกัดกระทรวงสาธารณสุข</b>	<b>๑๓๐</b>	<b>๗๘.๘</b>
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอ.	๓๘	๒๓.๐
• โรงพยาบาลชุมชน	๓๑	๑๘.๘
• สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	๓๒	๑๙.๔
• โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป	๑๔	๘.๕
• สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	๑๐	๖.๑
• ศูนย์อนามัย/สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง/ ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ	๕	๓.๐
<b>สังกัดกระทรวงมหาดไทย</b>	<b>๓๓</b>	<b>๒๐.๐</b>
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอ.	๒๖	๑๕.๘
• องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๗	๔.๒
<b>สังกัดอื่น ๆ</b>		
• กรุงเทพมหานคร	๑	๐.๖
• สถาบันการศึกษา	๑	๐.๖
<b>๓) หน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม</b>		
มี	๑๕๕	๙๓.๙
ไม่มี	๑๐	๖.๑

**๒. การขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ปี ๒๕๖๗**

**๒.๑. การถ่ายทอดแผนงานทันตสาธารณสุข**

ร้อยละ ๕๕.๘ ของผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลว่าเคยเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนแนวทางการดำเนินงานทันตสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่จัดขึ้นโดยสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้ข้อมูลว่าได้มีการชี้แจง/ถ่ายทอดแผนงานด้านทันตสาธารณสุข ให้แก่พื้นที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๘.๒ โดยผ่านช่องทางการประชุมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๓ รองลงมา คือ กำหนดเป็นนโยบาย/ตัวชี้วัดของหน่วยงาน ร้อยละ ๔๔.๘ ทำหนังสือชี้แจง ร้อยละ ๒๐.๘ ตามลำดับ และร้อยละ ๑.๘ ถ่ายทอดผ่านช่องทางอื่น ๆ เช่น ถ่ายทอดผ่านไลน์กลุ่มภาคีที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

## ๒.๒. การขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข

### ๒.๒.๑. กลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๖๕ คน ให้ข้อมูลว่าได้มีการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย จำนวน ๑๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๑ ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(๑) ความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด ๓ อันดับ ได้แก่ รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๕๗ รองลงมา คือ ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านองค์ความรู้ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๕๐ และการประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๘๑๖ ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง

**ตารางแสดง** จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
๑) การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	๐ (๐.๐)	๓ (๒.๐)	๔๓ (๒๙.๓)	๗๙ (๕๓.๗)	๒๒ (๑๕.๐)	๓.๘๑๖	มาก
๒) รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	๐ (๐.๐)	๒ (๑.๔)	๔๐ (๒๗.๒)	๘๒ (๕๕.๘)	๒๓ (๑๕.๖)	๓.๘๕๗	มาก
๓) ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน							
▪ ด้านองค์ความรู้	๐ (๐.๐)	๓ (๒.๐)	๔๑ (๒๗.๙)	๗๘ (๕๓.๑)	๒๕ (๑๗.๐)	๓.๘๕๐	มาก
▪ ด้านนวัตกรรม	๐ (๐.๐)	๗ (๔.๘)	๔๓ (๒๙.๓)	๗๒ (๔๙.๐)	๒๕ (๑๗.๐)	๓.๗๘๒	มาก
▪ ด้านข้อมูลสารสนเทศ	๐ (๐.๐)	๖ (๔.๑)	๓๘ (๒๕.๙)	๘๑ (๕๕.๑)	๒๒ (๑๕.๐)	๓.๘๑๐	มาก
๔) การประสานงาน การให้ข้อมูล	๐ (๐.๐)	๔ (๒.๗)	๔๖ (๓๑.๓)	๗๖ (๕๑.๗)	๒๑ (๑๔.๓)	๓.๗๗๖	มาก

(๒) ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากในทุกประเด็น โดยความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๕๕.๘ คะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙๘ ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๕๙.๒ คะแนนเฉลี่ย

เท่ากับ ๓.๙๕๒ มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ในระดับมาก ร้อยละ ๕๗.๘ โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๙๐๓ และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีประโยชน์และส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดีในระดับมาก ร้อยละ ๕๙.๙ คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ ๔.๐๔๑ รายละเอียดดังตาราง

**ตารางแสดง** จำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อความถาม	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	แปรผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
๑) เชื่อมมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	๐ (๐.๐)	๐ (๐.๐)	๔๐ (๒๗.๒)	๘๒ (๕๕.๘)	๒๕ (๑๗.๐)	๓.๘๙๘	มาก
๒) แนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	๐ (๐.๐)	๑ (๐.๗)	๓๒ (๒๑.๘)	๘๗ (๕๙.๒)	๒๗ (๑๘.๔)	๓.๙๕๒	มาก
๓) แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	๐ (๐.๐)	๑ (๐.๗)	๓๖ (๒๔.๕)	๘๕ (๕๗.๘)	๒๕ (๑๗.๐)	๓.๙๑๒	มาก
๔) แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีประโยชน์และส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี	๐ (๐.๐)	๑ (๐.๗)	๒๕ (๑๗.๐)	๘๘ (๕๙.๙)	๓๓ (๒๒.๔)	๔.๐๔๑	มาก

### (๓) ความต้องการสนับสนุนจากงานหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย

- การขับเคลื่อนงานผ่านองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น ราชวิทยาลัยแพทยฯ เป็นต้น และประสานงานด้านนโยบายการทำงานกับกลุ่มงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คลินิกฝากครรภ์คุณภาพ
- การออกสื่อประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและการเชื่อมโยงสุขภาพช่องปากสู่สุขภาพอย่างเข้มข้นมากขึ้นในการฝากครรภ์คุณภาพ
- รูปแบบการสร้างความรู้ให้กับกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ว่าท้องแล้วต้องมาตรวจ/ฉีดทำความสะอาดฟัน
- รูปแบบการดำเนินงานในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์ที่ฝากท้องกับคลินิกเอกชนแต่มาคลอดที่โรงพยาบาล

- สิ่งสนับสนุนในการดำเนินงาน เช่น
  - อุปกรณ์สนับสนุนส่งเสริมงานทันตสาธารณสุข ได้แก่
  - ชุดทำความสะอาดช่องปาก เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน เม็ดสีย้อมฟัน
  - สื่อการสอนทันตสุขศึกษา เช่น ป้ายไว้นิล ภาพพลิก โปสเตอร์ ตึกตาฝึกแปรงฟัน โมเดลฟัน สื่อใหม่ ๆ ที่ทันสมัย
  - ช่องทางสื่อสารระหว่างสำนักกับทันตบุคลากรในพื้นที่

